



Helfa Traethlin

Yr offer sydd ei angen

- Clipfyrddau
- Hambyrddau neu fwcedi casglu
- Offer i egluro sut mae llanwau yn gweithio
- Rhywbeth i grwpio gwrthrychau (e.e. cylchau hwla)

Cyn cyrraedd y traeth

1. Cyflwynwch y lleuad fel y ffactor sydd â'r dylanwad mwyaf a'r y llanw. O ganlyniad i'r dynfa ddisgyrchol, mae'r lleuad yn achosi i ddŵr y môr gronni ar ddwy ochr y ddaear, sef y ddau benllanw. Gellir egluro hyn gyda lluniau, neu gallwch ddefnyddio peli i gynrychioli'r ddaear a'r lleuad er mwyn dangos sut mae'r llanw'n symud o gwmpas y ddaear. Mae defnyddio band 'lastig yn ffordd dda o ddangos sut mae dŵr y môr yn cronni ar bob ochr o'r ddaear.

Ar y traeth

1. Eglurwch yr amrywiaeth o bethau y gellir dod o hyd iddynt ar y draethlin, yn bethau naturiol ac yn bethau synthetig.
2. Rhannwch y dosbarth yn barau. Rhowch gyfyngiad amser o 30 munud iddynt.
3. Cefnogwch y dysgwyr i geisio dod o hyd i gynifer o eitemau ar y rhestr ag y bo modd. Heriwch y dysgwyr i gynnwys tri gwrthrych arall yr oeddent yn meddwl oedd yn ddiddorol, a'u darlunio ar y daflen waith.
4. Gofynnwch i'r dysgwyr osod eu canfyddiadau ar y traeth mewn grwpiau, gyda gwrthrychau tebyg. Dadansoddwch ganfyddiadau'r dysgwyr. Ewch trwy'r eitemau ar y rhestr a thrafodwch beth ydynt, e.e. pwrs y fôr-forwyn, wyau cregyn moch, cregyn gleision.
5. Os oes gennych amser dros ben, gallwch ofyn i'r dysgwyr ad-drefnu'r canfyddiadau i mewn i grwpiau yn seiliedig ar ba barth yn y draethlin y byddwch yn dod o hyd iddynt a mynd trwy eu haddasiadau i'r parth hwnnw.



Helfa Traethlin

Gweler isod rai ffeithiau am y pethau ar yr helfa draethlin i'ch helpu i ddechrau eich trafodaethau.



Cregyn gleision - mae cregyn gleision yn byw gyda'i gilydd mewn gwelyau, ac maent yn glynu wrth lawr y môr gan ddefnyddio edeifion. Mae sêr môr yn bwyta cregyn gleision drwy agor eu cregyn fymryn, ac yna rhoi eu stumogau i mewn er mwyn toddi'r cnawd.



Casyn ŵy cregyn moch - dyma yw sachau ŵy gwag malwen fôr o'r enw cragen foch. Cyn gynted ag y maent yn deor, maent yn dechrau bwyta ei gilydd.



Cyllyll môr - maent yn cael eu galw'n gyllyll môr oherwydd eu tebygrwydd i raseli hen ffasiwn; maent yn byw'n fertigol yn y tywod.



Cregyn cocos - mae gwahanol fathau o gocos. Maent yn fwyd i nifer o adar glan môr.



Llygaid meheryn - maent wedi addasu i fyw ar y lan agored drwy gael cragen galed i'w hamddiffyn rhag y gwres a thonau. Maent yn glynu mor gryf at y creigiau fel eu bod yn ffurfio microhinsawdd bach o gwmpas eu hunain fel nad ydynt yn sychu. Gwelwyd bod eu tafod yn cynnwys y deunydd biolegol caletaf sy'n bodoli.



Cranc gwyrdd - Dim ond wysg eu hochr y mae crancod yn gallu cerdded. I dyfu, mae'n rhaid i grancod gael gwared ar eu cragen galed a thyfu un arall fwy, a dyma pam yr ydym yn dod o hyd i gymaint o gregyn crancod gwag ar y traeth.



Cornwyy - er ei fod yn edrych fel planhigyn, mewn gwirionedd llwyth o anifeiliaid ydyw o'r enw polypiaid, a'r enw arnynt gyda'i gilydd yw mat y môr. Mae rhai polypiaid yn ei warchod, rhai'n bwydo'r llwyth ac eraill yn atgenhedlu.



Mae **casys wyau** hefyd yn cael eu galw'n byrsiau'r môr-forwynion, ac maent i'w cael yn aml ar y draethlin. Os oes ganddynt dendriliau cyrliog, maent yn dod o forgi; os oes ganddynt gyrn, maent yn dod o gath fôr neu forgath. Ewch â chasys wyau gwag yn ôl i'r dosbarth a'u socian mewn dŵr ac fe wnawn ail-hydradu. Gallwch yna ddefnyddio'r canllawiau ar wefan yr Ymddiriedolaeth Siarcod i adnabod y rhywogaeth.

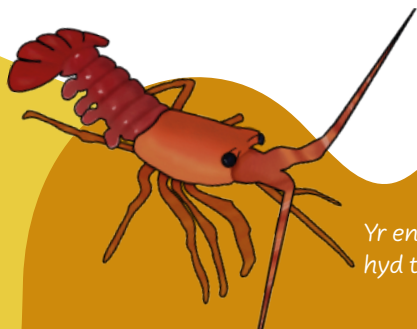


Helfa Traethlin

Faint o'r eitemau ar y rhestr y medrwch chi ddod o hyd iddynt?
Casglwch un o bob un os allwch chi!



		
☐ Cregyn gleision	☐ Casyn ŵy cregyn moch	☐ Cyllyll môr
		
☐ Cregyn cocos	☐ Llygaid meheryn	☐ Cranc gwyrdd
		
☐ Cornwyg	☐ Cas ŵy morgi lleiaf	☐ Cas ŵy morgath fannog



Yr enw ar y rhes o wymon marw ar hyd top pob traeth yw'r draethlin.

* Defnyddiwch y llinell waelod i ychwanegu tair eitem naturiol yr ydych wedi dod o hyd iddynt ar y traeth. Gwnewch lun o bob eitem ac yna ychwanegwch eu henwau

TASG
YCHWANEGOL